

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-2/17

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)
κατά
Jesús Crespo Rey

(αίτηση του Tribunal Superior de Justicia de Galicia
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Προδικαστική παραπομπή – Συμφωνία για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου – Κοινωνική ασφάλιση των διακινουμένων εργαζομένων – Κανονισμός (ΕΚ) 883/2004 – Παράρτημα XI, τίτλος “Ισπανία”, σημείο 2 – Σύνταξη γήρατος – Τρόπος υπολογισμού – Θεωρητικό ποσό – Εφαρμοστέα βάση εισφορών – Ειδική σύμβαση – Επιλογή της βάσεως εισφορών – Εθνική νομοθεσία που υποχρεώνει τον εργαζόμενο να καταβάλλει εισφορές με την ελάχιστη βάση εισφορών»»

Περίληψη – Απόφαση του Δικαστηρίου (δέκατο τμήμα)
της 28ης Ιουνίου 2018

Διεθνείς συμφωνίες — Συμφωνία ΕΚ-Ελβετίας για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων — Ίση μεταχείριση — Κοινωνική ασφάλιση των διακινουμένων εργαζομένων — Ασφάλιση γήρατος — Σύνταξη γήρατος — Τρόπος υπολογισμού — Θεωρητικό ποσό — Ειδική σύμβαση — Εφαρμοστέα βάση εισφορών — Επιλογή της βάσεως εισφορών — Εθνική νομοθεσία που υποχρεώνει τον εργαζόμενο να καταβάλλει εισφορές με την ελάχιστη βάση εισφορών — Δεν επιτρέπεται — Υποχρεώσεις των εθνικών δικαστηρίων

(Συμφωνία ΕΚ-Ελβετίας για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων· κανονισμός 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, παράρτημα XI)

Η συναφθείσα μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου, συμφωνία για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, η οποία υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 21 Ιουνίου 1999, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αντιτίθεται σε νομοθεσία κράτους μέλους όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία υποχρεώνει τον διακινούμενο εργαζόμενο που συνάπτει ειδική σύμβαση με την κοινωνική ασφάλιση του κράτους μέλους αυτού να καταβάλλει εισφορές με την ελάχιστη βάση εισφορών, με αποτέλεσμα, κατά τον υπολογισμό του θεωρητικού ποσού της συντάξεως γήρατος του ως άνω εργαζομένου, ο αρμόδιος φορέας του εν λόγω κράτους μέλους να εξομοιώνει την περίοδο την οποία καλύπτει η σύμβαση αυτή με περίοδο πραγματοποιηθείσα στο ίδιο αυτό κράτος μέλος και να λαμβάνει υπόψη για τον υπολογισμό αυτό μόνο τις καταβληθείσες στο πλαίσιο της εν λόγω συμβάσεως εισφορές, μολοντί ο εν λόγω εργαζόμενος, πριν ασκήσει το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας, κατέβαλε εισφορές στο οικείο κράτος μέλος με βάσεις υψηλότερες από την ελάχιστη βάση εισφορών και μολοντί ο μη

διακινούμενος εργαζόμενος ο οποίος δεν έχει κάνει χρήση του δικαιώματός του ελεύθερης κυκλοφορίας και ο οποίος συνάπτει τέτοια σύμβαση έχει την ευχέρεια να καταβάλλει εισφορές με βάσεις υψηλότερες από την ελάχιστη βάση εισφορών.

Ειδικότερα, το παράρτημα XI, τίτλος «Ισπανία», σημείο 2, του κανονισμού 883/2004 προβλέπει ότι, κατά τον υπολογισμό του βασικού ποσού της συντάξεως του διακινούμενου εργαζομένου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, για τις περιόδους τις οποίες αυτός πραγματοποίησε σε άλλα κράτη μέλη, «η βάση εισφορών στην Ισπανία που είναι πλησιέστερη χρονικά στις περιόδους αναφοράς».

Συνεπώς, σε μια περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, στην οποία ο οικείος εργαζόμενος, πριν ασκήσει το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας, κατέβαλε εισφορές στην κοινωνική ασφάλιση του οικείου κράτους μέλους με βάσεις υψηλότερες από την ελάχιστη βάση εισφορών, εφαρμοστέα βάση εισφορών για τον υπολογισμό του ποσού της συντάξεως γήρατος θα ήταν η τελευταία εισφορά που καταβλήθηκε από τον εν λόγω εργαζόμενο στο κράτος μέλος αυτό, ήτοι βάση εισφορών υψηλότερη από την προβλεπόμενη από την ειδική σύμβαση ελάχιστη βάση εισφορών.

Όταν το εθνικό δίκαιο, κατά παραβίαση του δικαίου της Ένωσης, προβλέπει διαφορετική μεταχείριση μεταξύ διαφόρων ομάδων προσώπων, τα μέλη της ομάδας που υφίσταται δυσμενή μεταχείριση πρέπει να αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο και να υπόκεινται στο ίδιο καθεστώς με τους λοιπούς ενδιαφερομένους. Το καθεστώς που έχει εφαρμογή στα μέλη της ευνοούμενης ομάδας παραμένει, ελλείψει ορθής εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, το μόνο προσήκον σύστημα αναφοράς (απόφαση της 13ης Ιουλίου 2016, Röpperl, C-187/15, EU:C:2016:550, σκέψη 46 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Βεβαίως, στο επιληφθέν της διαφοράς δικαστήριο εναπόκειται να καθορίσει τα μέσα του εσωτερικού δικαίου που είναι τα πλέον κατάλληλα για να εξασφαλισθεί η ίση μεταχείριση των διακινούμενων και των μη διακινούμενων εργαζομένων. Πλην όμως υπογραμμίζεται, συναφώς, ότι ο σκοπός αυτός θα μπορούσε καταρχήν να επιτευχθεί με το να παρασχεθεί μια τέτοια ευχέρεια και στους διακινούμενους εργαζομένους που συνάπτουν ειδική σύμβαση και με το να επιτραπεί στους εργαζομένους αυτούς να καταβάλλουν αναδρομικώς εισφορές με βάσεις υψηλότερες από την ελάχιστη βάση εισφορών και, συνακόλουθα, να προβάλλουν τα δικαιώματά τους σε σύνταξη γήρατος επί των νέων αυτών βάσεων.

(βλ. σκέψεις 67, 68, 73, 75, 76 και διατακτ.)